

A Természettudományi lexikon befejező, hatodik kötete 890 oldalon, Sz-től Z-ig ismerteti a matematikai, fizikai, csillagászati, kémiai, biológiai fogalmakat. A megjelenésével teljessé vált az utóbbi esztendő egyik legkomolyabb, ismeretterjesztő vállalkozása.

Nagyjavítás a föld alatti színházteremben

Szerdán megkezdtek a „téli nagyjavításokat” hazánk egyetlen föld alatti színháztermében, az aggteleki cseppkőbarlangban. Az elmúlt években a „cseppkőbarlang” egyik hatalmas sziklaüregeiben ezerszemélyes nézőteret és színes reflektorokkal megvilágított színpadot alakítottak ki, ahol a nyári hónapokban nagy zenekarok, operaénekesek, közreműködésével hangversenyt tartanak. Az idei évre is változatos, színes zenei programot állítottak össze. A föld alatti színházat május 25-én nyitják meg. Offenbach, Orfeusz az alvilágban című operájával.

Kezdeményező ifjú műszakiak Textiles szakdolgozatok

Az elmúlt években számos siker fémjelzte Szegeden is a Fiatat Mérnökök és Közgazdászok Tanácsának munkáját. Vonatkozik ez a tavalyi esztendőre is. A KISZ irányította Kiváló Ifjú Mérnök, Technikus és Közgazdász mozgalom keretében, a szakdolgozatok országos pályázatán szépen szerepeltek a szegedi fiatalok. A műszaki ifjú gárda bizonyította tehetségét, szorgalmát, kutató- és újtókedvét. Tavaly Csongrád megyében 9 — köztük 8 szegedi — vállalatból 26 szakdolgozatot nyújtottak be a KISZ Csongrád megyei bizottságához és az országosra továbbított művek jórésze „dobogóra” is került vagy különdíjat nyert.

A mostani pályamunkákmal szamszerűleg alig van előrelépés. 27 pályamunkát adtak elbírálásra az értékelő bizottságnak. Ebből 14-et küld tovább a napokban — január 15. a határidő — a szakszervezet és a KISZ együttes zsűrije. Az eredményt szokás szerint idén is a tavaszi Forradalmi Ifjúság Napok alkalmával teszik közzé.

A textilművek 10 szakdolgozata közül 9-et, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalatól beadott 8-ból 5-öt javasoltak továbbjutásra. Ezek mind jelentős munkák is; a vállalati szakemberek kalkulációja alapján a feldolgozott téma megvalósítása kétféle millió forintot ér a textilműveknél, s másfél millió a Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál. Egy részük már be is vezették, a többi hamarosan alkalmazkodik a termelés gyakorlatában. Az említett adatok is bizonyítják, hogy a vállalatoknak jó felfogott érdekük az FMKT-munka fellendítése. A továbbított pályamunkák szerzői: Orvos László, Rátva János, Barna Károlyné, Németh Júlia, Sebesi Miklós, dr. Ráde Ottó, Vigh Zoltán, Vlasics Anikó és Vajtai József. A textilműveknél, valamint Huszta Ferenc, Bille Györgyné Kósó Ferenc, Erdős József — két szakdol-

A vevők érdeke, a kereskedelem becsülete

A kereskedelem, a vendéglátásban tapasztalt hibák, bejelentések többsége — amely beérkezik az Állami Kereskedelmi Felügyelőséghez Szegeden — magatartásbeli fogyatékoságokból ered: udvariatlan kiszolgálás, sértő, bántó hangneme, cinikus elszólás úgy, hogy a pult előtt más vevők is értenek belőle. Holott az eladó, a felszolgáló nagyon is érdekelt, hogy a vásárló, a vendég oda térjen be máskor is, ahol a lehető legudvariasabb kiszolgálásban, vendéglátásban részesült. A jó üzletember nem is hagyhatja, hogy üres kézzel távozzon, aki vásárlási szándékkal lépte át az üzlet küszöbét.

Jó, a magatartási vétségekre is van paragrafus vagy legalábbis volt a korábbi szabálysértési eljárások szerint — mondhatja a vásárló — s az ÁKF annak alapján szabhatott ki háromezer forintig terjedő bírságot is. Az új szabálysértési kódex azonban nem rendelkezik ilyen esetekről. Következésképpen emiatt fogvatékosnak is nevezhetjük. Ez a „fogvatékoság” azonban csak látszólagos. Az állami és a szövetségi kereskedelemre, vendéglátásra vonatkozó szabálysértési paragrafusok megalkotói az üzleti mechanizmus szelvéből indultak ki, amely arra ösztönöz, hogy eladó-vevő között ne legyen diszsonancia.

A verseny mind erősebben bontakozik ki az üzletek és vendéglátók között a vásárló, a vendég megnyeréséért, vagyis nem kifizetődő olyan kereskedőt, felszolgálót alkalmazni, aki nem megtartja, hanem elriasztja a vendéget. A jelen körülmények között ezért is épült a kialakult helyzetre az új szabálysértési kódex.

A magatartási vétségek, kifogások elbírálása most már az illető üzlet vállalatának hatáskörébe tartozik. A vál-

lat tekintélyének védelmével mintegy előre lépett a kulturált kereskedelem érdekében, a piac megtartásáért. A vállalati presztízs és a vásárló megbecsülése így találkoznak és hatnak afféle, hogy fehér hollóként se találkozzunk kulturálatlan kiszolgálással. A vevőket, a vendégeket nem lehet kiválogatni a pult előtt. A pénzért mindenki egyforma kiszolgálásra érdemes.

L. F.

MTI foto — Szilágyi Pál felvétele

VIDEOTON- ÚJDONSAG

A székesfehérvári Videoton Rádió- és Televízió Gyár az új esztendőben több új termékkel bővíti gyártmánylistáját. Ezek között szerepel a képen látható Teenager típusú kis rádió is, amelyből az első példány szerelését leste el a fotókamera.

Bohém évek

„Kedves fiatalkori barátom, Jenő István! Nagyon nagy örömet okozott kedves hangú és emlékektől nyüzsgő leveled... Csodálatra méltóan emlékszel a szegedi évek gyönyörű első sikereire... az igazi bemutatkozó már augusztus 1-én volt Hódmezővásárhelyen. (Ez volt a szegedi színház akkori nyári állomása) 1924-ben abba a régi faszínházban, amely a népkertben állt. Az első szerepem a *Marinka a táncosnő* című operettben volt. Szegeden a Tisza Szállóinak óriási „padlásszobájában” laktam együtt drága jó (már sajnos elhunyt) barátommal, Lendvay Bandival és a „Kis Grimbusz”-szal, *Kristóf Ferivel*. Amint bizony erre is jól emlékszel — akkoriban az inflációs időkben gázsínkat nagyon ritkán kaptuk meg, úgy hogy az *Andor Zsiga* (az akkori színgazgató) felesége, a *Faith Giza* sokszor etetett bennünket kockacukorral — ebéd helyett. De a fiatal, jóképű

Január 22-től, egyetemistáknak:

Albérleti iroda Szegeden

Augusztus végén, szeptember elején különös levélhullás kezdődik Szegeden. Aprócska cédulák kelnek útra, s röppennek el a különféle egyetemi intézmények portáira, hogy aztán ott a hátukra írt neveket-címeket mutogatva, tárgyaló partnereket szerezzenek útrabocsátóinak.

Kristóf Ferinek is sikerült többször egy jószívű és színházmázdó hentesnél megfőzni úgy, hogy egy-egy 20 kg súlyú kolbász és szalonnás csomaggal tért vissza a szállóbeli tanyánkra, ahol azután nekiültünk és mihamar nem sok maradt a következő napokra. De szép idők is voltak ezek a felejthetetlen bohém évek...

Majd így folytatja levelét. „Miskolcon át 1928-ban a budapesti Városi Színház szerződött (Sebestyén Géza) szezon közepén, ahol a Cigánykirály című daljáték címszerepében óriási sikerrel egycsapásra befutottam Pesten. Utána jöttek a szép nagy operai szerepek: Escamillo (Carmen), Húzd rá Johnny (címszerep) és sok más. 1936-ban Graz Operaház, 1939—1947 Nürnberg és utána ismét Graz. Azóta számtalan külföldi vendégszerelés és éveken át a *Bayreuth-i Ünnepi Játékok* Énekeltem olasz, francia és német színpadokon főleg nagy Verdi és Wagner hősbáron szerepeket...

...Fenyves Sándor hosszú utat tett meg karrierben, no meg éveken is, de talán — mint írja — „a következő látogatásomkor biztosan elme-nyek Szegedre...” Várjuk!

Jenő István

KÖZLEKEDÉS

Körforgalom Újszegeden

Az újszegedi körforgalom jól debütált. Mióta a hídról csak jobbfelé lehet fordulni, s a hídra csak a másik oldalról szabad felhajtani, megszűnt a nyüzsgés, a torlódás az újszegedi hídfőben. Úgy megy a forgalom, mint a karikacsapás, öröm nézni is! De még kellemesebb, ha járműben ül az ember, vagy ha gyalog jár. Egyszerűbbé, veszélytelenebbé vált a közlekedés.

Kár, hogy a gépjárművezetők még nem vették észre, hogy az egyirányú forgalom azokban az utcákban — a körforgalom útvonalán végig —, melyekben eddig kétirányú volt, lehetővé teszi most a párhuzamos közlekedést. Pedig szinte kínálja magát, hogy a lassú járművek — kerékpárok, kocsik, vonatok — az út jobb oldali felét, a gyorsak baloldali felét vegyék birtokba, s ne előzgessejenek akkor, amikor arra már nincs semmi szükség.

Persze a fegyelmezett, a közlekedés új lehetőségeit jól kihasználó egyirányú és párhuzamos forgalomban még az eddiginél is veszélyesebb az a jármű, melynek vezetője fittyt hány a közlekedési szabályokra. Az újszegedi körforgalomban most még naponta többször is előfordul, hogy a Csanádi utcában — a makkói útról jövet — továbbmegy a híd felé egy-egy

jármű, mert nem veszi észre vezetője a „Behajtna ti-los!” táblákat, sőt még a szembejövő erőteljes forgalmat sem. Az is gyakori, hogy a hídról balra, a Népkert sor felé kanyarodik le valaki, holott ez a közúti járművek közül egyedül csupán a villamos privilegiuma, annak sem sokáig már, hiszen megszűnik. Szinte csoda, hogy eddig még nem történt baleset.

Amikor lapunkban bemutatott az újszegedi körforgalmat, még a mellékelt térképvázlatról is leolvasható volt, hogy a hídfő alatt — a vakok intézete felől — a személygépkocsik és az annál alacsonyabb rendű járművek „átbújhatnak”, és a Torontál tér másik oldalán, az uszoda mögött ráfordulhatnak a hídra. Ez így is van, azaz a hibával, hogy az ideiglenes jelleggel most kiépült út, különösképpen a híd alatt levő átjáróban annyira elszárosodott, hogy közlekedésre alkalmatlan.

December 20-a, a körforgalom bevezetése után azt gondoltam, hogy a járművezetők egy része méltatlankodni fog amiatt, hogy „fél Újszegedet” meg kell kerülniük. De nem reklamált senki. Úgy látszik, belátták, hogy így jobb, egyszerűbb. Az elmondott észrevételek azonban jogosak, érdemesek az orvoslásra.

Fehér Kálmán

Albérleti szobák címeit hullatják szét ezek a géppel, kézzel teleírt papírlapok. Forlyosóról nyíló, konvektorral, vagy éppen pozdorjakályhával fűtött helyiségek „adresa”, s libbenésük nem egyéb célt szolgál, mint azt, hogy gazdáiknak néhány hónapra vagy néhány évre befogadott „lakrészbérlőket” toborozzon.

Persze, nemcsak a kis cetlik röppennek fel tanévkezdétkor — apák, anyák, nagybácsik, nagynénik is róják a szegedi utcákat, fejükben, vagy tárcájukban „holtbiztos” lakáscímeket hordva.

Evről évre megismétlődő kálvária ez az albérli- és albérletkeresés. Kálvária bérbeadónak, bérbevevőnek egyaránt.

De azért mégsem olyan, hogy segíteni ne lehetne a kapukulcs-használton, fűdőszo-ba-fűtésen alkudozók dolgán. S hogy mennyire lehet, az éppen tegnapi, szerdán délután derült ki, amikor a Szegedi Orvostudományi Egyetem gazdasági hivatalának klubszobájában össze- gyűltek mindazok, akiknek valami közük lesz az albérleti iroda munkájához.

Ez ugyanis most a szenzáció: albérleti iroda nyílik Szegeden! Hosszas — majd két évig tartó — előkészületek után január 22-én, szerdán kezd meg működését, hogy aztán másnapoként mind a lakáskereső nagydíkok, mind pedig jövődó házigazdák rendelkezésére álljon.

Az orvosegyetem Apáthy Kollégiuma alagsori klubjának irodájában nagyjából a következőképpen fog dolgozni ez az országban egyedülálló intézmény. A különféle karok által delegált ügyele-

tesek felveszik mind a hallgatók „rendelését”, mind a lakásadók ajánlatait, s miután a „helyszínelők” megállapították a felkínált „bérlemény” alkalmasságát, a szobákat kiköveztetik az otthonra vágyóknak. E cím- és kívánságajlstromozás mellett még egyéb dolga is lesz az iroda önkéntes alkalmazottainak. Többek között kijegyzik a használhatónak mutatózó hirdetéseket, s összeállítják majd — a munkára vállalkozó joghallgatókkal közösen — az albérliők jogait és kötelezségeit tartalmazó listát is. Mert érdek-képviselési szervvé is szeretne válni az albérleti iroda, valami olyasfajta fórummá, amely dönteni tud a bérbeadók és bérbevevők vitáiban.

Dr. Jován János, az iroda egyik legteljesebb életrehívója már egy szerződéstervezetet is összeállított, amely a legfontosabb fő- és albérliők kikötéseket közli, jogszabályokon alapuló mondataival.

Kérdezni lehet, persze, hogy miért lett egyszerű szükség erre az irodára. Ez érdeklődőknek számokkal felelünk: már 1967-ben — két évvel ezelőtt — a szegedi egyetemisták, főiskolások közül majd minden harmadik volt kénytelen albérleti szobát után futkosni, s ez az arány azóta valamiképp még emelkedett is.

Nagy szükség van tehát a szobaszerző központra. S fogadni lehetne rá, hogy a kis alagsori szobában nagyon gyakran fog majd berregni az egylet még fel sem szerelt telefon...

Akác László